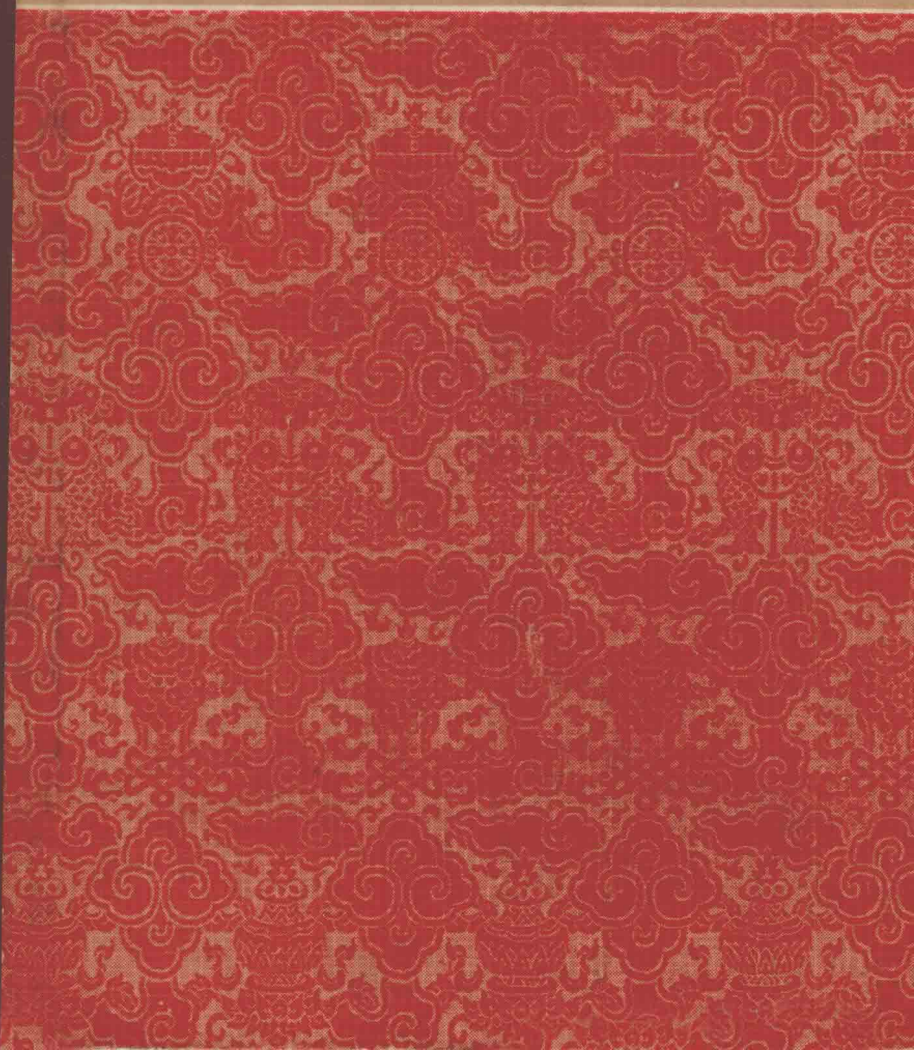

ཉམ་ལུ་འཇུག་ལོ་གཤམ་

(མཇུག་པོ་)

ဒီရဲပေဂါဒါဂါရဲပေဂါဒါဂါရဲပေဂါဒါ
ဒီရဲပေဂါဒါဂါရဲပေဂါဒါဂါရဲပေဂါဒါ
ဒီရဲပေဂါဒါဂါရဲပေဂါဒါဂါရဲပေဂါဒါ

(နှစ်)

ဒီရဲပေဂါဒါဂါရဲပေဂါဒါဂါရဲပေဂါဒါ

知 识 总 汇

(下 册)

(藏 文)

工珠·元丹嘉措著

多吉杰博、土登尼玛编

责任编辑：刘大林

民族出版社出版 民族书店发行

民族印刷厂印刷

开本：850×1168 毫米 1/32 印张：22 7/8

1982年8月第1版

1982年8月北京第1次印刷

精装本印数：0001—500册 定价：1.70 元

平装本印数：0001—11,000册 定价：1.20 元

书号：M17049(3)28

Հայտնաբերված պատմական
ժամանակահատվածում ժողովրդական
հայտնաբերված լինելով հայտնաբերված
ժողովրդական
(Հայտնաբերված)

དཀར་ཆག

ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་གཞུང་ལུགས་ཉུང་ངའི་ཚིག་གིས་རྣམ་པར་ འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་ཡོངས་འདུ་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་ཀྱི་ མཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྒྲགས་བམ་གསུམ་པ། (འབྲེལ་པ)	1
བདུན་པ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ།	1
1. འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷུ་མིག་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས།	1
2. འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་ངེས་དང་བདེན་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས།	17
3. གཙོ་བོ་ལྷ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས།	48
4. སྒོ་ཐོག་རྣམ་བཞི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས།	87
བརྒྱད་པ། ལྷག་པ་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་བསྐབ་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ།	110
1. ཉིང་ངེ་འཇིན་ཀུན་གྱི་ཁྱི་གཞི་ཞི་ལྷག་གི་སྒྲིམ་རིམ་བརྟན་ པའི་སྐབས།	110
2. ཀྱི་མཆན་ཉིད་གྱི་ཐོག་པའི་སྒྲིམ་རིམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བརྟན་ པའི་སྐབས།	136
3. གསང་ཐུགས་རྟོ་རྟེ་ཐོག་པའི་སྒྲིམ་རིམ་རྒྱུད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལྟུང་ བརྟན་པའི་སྐབས།	159
4. རྟོ་རྟེ་ཐོག་པའི་སྒྲིམ་རིམ་མན་ངག་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ བརྟན་པའི་སྐབས།	275
དགུ་པ། བཟོད་བྱ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བྱེ་བ།	464
1. ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཐོག་པའི་ས་ལམ་རྣམ་པར་གཞུག་པའི་སྐབས།	464
2. འབྲས་བྱ་རྟོ་རྟེ་ཐོག་པའི་ས་ལམ་རྣམ་པར་གཞུག་པའི་སྐབས།	508

3. ལམ་གྱི་ཡན་ལག་པོ་གསུམ་འདྲན་སྦྱོང་བ་ནམ་པར་གཞག་	
པའི་སྐབས།	533
4. རྩ་འབྱུང་ཡོ་ག་ནམ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་ནམ་པར་གཞག་	
པའི་སྐབས།	566
བརྩ་བ། མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་རིམ་པར་བྱེ་བ།	591
1. མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་པའི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས།	591
2. ཐགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས།	629
3. རྩ་མེ་ཐོག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་	
པའི་སྐབས།	640
4. གསང་ཐགས་ཐུ་འབྱུང་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ནམ་གཞག་བྱེ་	
བྱག་རྩ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས།	681
མཐའ་མར་དགེ་བ་མཆུག་གི་དོན་དང་། ཚུམ་པའི་དགོས་པ་དང་།	
ཚོན་བྱང་།	709

བདུན་པ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ།

1. འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ལྡུ་མིག་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས།

དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཟབ་པ་དང་ཁྱ་ཆེ་བའི་གནས་ཇི་ལྟར་.....
མོས་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསམ་པའི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱ་དགོས་
པས་གནས་བདུན་པ་བསམ་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་ལ་སྐབས་བཞི། འཇལ་བྱེད་
ལྡུ་མིག་རྣམ་པར་ངེས་པ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་དང་བདེན་གཉིས་
རྟོག་འབྲེལ་རྣམ་པར་ངེས་པ། གཙོ་བོ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ། མོ་ལྟ་རྣམ་
བཞི་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། ।

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསམ་བློང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཚུལ། བྱེ་བྲག་
འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ལྡུ་མིག་བཤད་པའོ། ।

དང་པོ་ནི། མོས་དོན་བསམ་པས་རྣམ་པར་ངེས་བྱ་ན། །དེ་ཡང་རྟོག་
དཔྱད་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མོས་པའི་དོན་ཉིད་བསམ་བློང་གི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གནས་སྐབས་སུ་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཆིག་དོན་
རྣམས་ལའང་ལེགས་པར་བསམ་ཞིང་བརྟག་དབྱད་ཞིབ་མས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲོ་.....
འདྲགས་བཅད་དེ་ལན་ཅིག་མོས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་རགས་པར་གོ་བ་ལྟར་སྤང་...
ཡང་རྗེ་བཞིན་གཏན་ལ་ཐོབ་པའི་ངེས་པ་(རྒྱ་1བ)མེད་པས། ཆིག་དོན་རེ་རེ་
སྤང་དུ་འང་ལུང་རིགས་དུ་མ་སྤངས་ནས་དབྱད་པས་གདོད་ངེས་པའི་ཤེས་པ་.....
ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བསམ་པའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ན་རགས་པར་རྟོག་

ཡོད་པའི་འཇལ་བྱེད་ཐུན་མཛད་པ་ནི་བྱང་པེས་དང་དགོངས་ལྗེས་དགོངས་བཞི་...
དང་། རྟོན་པ་བཞི་དང་། རིགས་པ་བཞི་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མཛད་དང་། ཐུན་མཛད་མ་
ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བྱང་པེས་གཉིས། དགོངས་ལྗེས་དགོངས་བཞི།
རྟོན་པ་བཞི། རིགས་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚེས་ཅན་གང་ཟག་སེམས་ཅན་སྐྱེ་འགག་དང་། །ལྷ་པོ་
ཁམས་ལ་སྐྱེས་གཤེས་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། །རྫོང་བྱེད་དང་བཅས་ཀྱན་རྫོབ་
བྱང་བའི་དོན། །དེ་ལ་ཚེས་ཅན་སྤང་ཚད་ཐུན་མཛད་དུ་གྲགས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་
གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་དང་། ལྷ་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་
དག་གི་སྐྱེ་འགག་འཁྱོལ་ལ་སྐྱེས་པ་གཤེས་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་སྐྱེ་བསམ་
བརྗོད་པའི་(རྩྭ་2བ) རིམ་པས་གཞལ་ཞིང་སྐྱེ་བའདགས་ནས་བརྟན་པ་དང་། དེ་
རྫོང་བྱེད་གྱི་གཞུང་རབ་དགོངས་འབྱེལ་དང་བཅས་པའང་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་བའི་...
དོན་ཅེས་བྱ་སྟེ། འཇགས་པ་ཉིང་པེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྟོན་པ་བདེ་བར་
གཤེགས་པས་གཞུངས་པ་ལྟར། པེས་དོན་མདོ་ལྗེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་གེས། །གང་
ལ་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བྱ་བརྟན། །ཚེས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་བའི་དོན་དུ་
གེས། །ཞེས་པ་དང་། འཇགས་པ་སྐྱོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བརྟན་པའི་མདོ་ལས།
པེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལྗེ་ནི་གང་། བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་ལྗེ་ནི་གང་ཞེ་ན།
མདོ་ལྗེ་གང་དག་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཅེས་
བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལྗེ་གང་དག་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྐྱག་
དང་། སྐྱེས་བྱ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཤེད་བདག་
དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚར་བ་པོ་དང་། རྒྱ་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཚེགས་སུ་བཤད་པ་
དང་། བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་དང་བཅས་པར་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་

པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དབྱ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ་
 ལས། གང་ལ་སྟེ་དང་འགག་ལ་སོགས། །སེམས་ཅན་སྟག་ལ་སོགས་བསྟན་པ།
 དེ་ནི་དང་དོན་དེ་ཀྱན་རྒྱུ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཉིད་སྟོན་བྲལ་ནམ་པར་
 དག་པའི་སྟེ། །དངས་པའི་གནས་ལུགས་སྟན་ནམས་ངེས་དོན་ནོ། །ཆོས་དེ་
 གསུངས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ནམས། །དང་དོན་འདྲེད་པར་མཆིས་མེད་ངེས་
 པ་མེད། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟེ་འགག་སོགས་སྟོན་པ་དང་བྲལ་པའི་
 དོན་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ་
 ནམ་པར་ཐར་པའི་སྟེ་གསུམ་མམ། མཛན་པར་འདྲེ་མི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་
 སྟེ་བཞིས་བསྟུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དངས་པོ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་
 བཞིན་གྱིས་འདྲ་གསལ་ཞིང་སྟེ་བསམ་བཞུགས་པ་ཐམས་(རྩྭ་3ན) ཅད་ལས་འདས་...
 པའི་དོན་སྟོན་པ་ནམས་དང་། དེ་སྟོན་བྱེད་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་
 བཅས་པའང་དོན་དམ་པ་དང་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་མི་ཟད་པས་
 རྒྱས་པ་ལས། མདོ་སྟེ་གང་དག་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་
 ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཛན་པར་འདྲེ་མི་བྱེད་པ་
 དང་། མ་སྟེས་པ་དང་། མ་བྱུང་པ་དང་། དངས་པོ་མེད་པ་དང་། བདག་
 མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྟག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་
 པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་དང་། ནམ་པར་ཐར་པའི་སྟེ་ཡི་བར་ཏུ་མེད་པར་
 བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བསམ་གྱིས་
 མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཆོས་ནམས་ཀྱི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད། །ངེས་པའི་དོན་ནོ་
 ཞེས་ཀྱང་བསྟན། །ཅེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས། ལུང་ལྟ་མར། སེམས་རྒྱམ་སེམས་
 ཅན་དམན་ལ་བརྟན་པ་དང་། །ཡང་དག་མིན་འཇིན་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྐྱར། །
 བདག་ལ་ལྟག་པའི་སྟོན་ལྟ་དེ་དག་ལ། །ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྟོང་དོན་ཏུ་གསུངས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་དེ་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བརྟན་པ་རྣམས་ནི་དྲང་དོན་ལྟ་
 ཡིན་ཞེས་འདོད་པར་མཆིས་ཆོད། དེ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དགོས་པ་འབའ་ཞིག་དང་ལྟན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲང་ལྟ་
 དོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རང་ཉིད་གྱིས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་རྣམས་
 ལའང་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བརྟན་པ་ནི་ཡོད་པས་སོ། ། སྤྱིར་སྐྱོ་བྱས་མི་ཟད་
 པས་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། མདོ་སྡེ་གང་དག་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
 དོན་དམ་པ་དང་། རྣམ་བུང་ཡོངས་དག་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་
 འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་དང་། ཟབ་མོ་མཐོང་བ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་དཀའ་བ་
 དང་། སེམས་ངེས་པར་སེམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་དང་། (རྩྱ་3བ) བརྒྱད་
 པ་རྣམས་ཐར་སྐྱོ་གསུམ་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་བུང་
 བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པར་བརྟན་པ་སྐགས་ངེས་དོན་
 ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྒྱལ་པ་དྲང་དོན་དུ་བཟུང་བར་གསུངས་ཤིང་། བརྒྱད་པ་
 འདི་དང་མཐུན་པར་ཉིང་འཇིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ། དྲང་
 ངེས་འབྱེད་རྒྱལ་འདི་རི་རྩ་བར་རྒྱུད་སྟེ་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གསང་བདག་
 རྒྱལ་ན་དོ་རྗེས། དྲང་བའི་དོན་གྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲུག་བྱ་བྱ་ག་ལ་བརྗོད་དོ། ། ངེས་
 པའི་དོན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩ་ལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་དང་།
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་མཁའ་འགྲོ་མའི་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའོ། ། ངེས་པའི་
 དོན་གྱིས། མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་འཁོར་ལོ་སྟོམ། ཞེས་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་འབྲུགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་པོ་རྣམས་སོ། ། དེ་རྣམས་
 ཀྱི་ཆོགས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་ནོ། ། ཞེས་སྐགས་གསུངས་ཏེ་འདིའི་རྒྱལ་འོག་ནས་འབྱུང་རྩོ། །

གཉིས་པ་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་བཞི་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དགོངས་པ་
 བཞི། ལྡེམ་དགོངས་བཞི། གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་པའོ། །

6

བྱིས་དང་། རྒྱ་མཚོ་དང་། གཞུགས་པ་རྟོན་དང་། སྤྱུལ་པའི་པར་དུ་གསུངས་
 མོ། །ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་
 བདག་ཉིད་ལ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་སྤྱོད་པའི་རྩ་བོ་མེད་པའི་ བྱིས་
 རོ། །དེ་སྐད་དུ། མདོ་ལྷེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པ་ལས། མཆན་ཉིད་
 རྩ་བོ་ཉིད་མེད་དང་། སྤྱི་བ་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་རྩ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་
 བསྟན་ཏི་ཞེས་སོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི་དེ་(རྩྭ་4བ) བཞིན་གཤེགས་པ་
 རི་མེད་ཆཱ་འོད་ཀྱི་མཆན་བརྒྱུད་པ་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱུས་འཕྲོ་བོ་ཞེས་པ་ལྟ་
 པུའོ། །དེའང་དེ་གཅིག་ལུས་མི་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་སྟོན་དུ་སང་བའི་ཆོགས་མང་
 དུ་བསགས་པས་ནམ་ཞིག་ན་འཆང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་
 དགོངས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུར་ཞེན་པ་ནམས་ལ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ལ་སྦྱད་ནས་སྦྱོར་པ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་པུའོ། །

གཉིས་པ་ལྷེམ་དགོངས་བཞི་ནི། རེས་མེད་དང་རྩང་གཞན་དག་དཀྱི་བའི་
 ཐབས། །ཉན་ཐོས་རྩ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཉིས་པ་འདུལ། །བརྗོད་པ་ཟབ་བྱིས་
 གཞུག་དང་མཆན་ཉིད་དང་། །གཉིན་པོར་བརྒྱུར་བ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་
 བཞི། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དེའང་རེས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དང་དུ་རྩང་བ་ཅམ་ལ་
 དགོངས་ནས་གདུལ་བྱ་དཀྱི་བའི་ཐབས་སུ་མིང་ངམ་ཆ་རྩང་ཟད་ཡོད་པ་ལ་.....
 བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ནི་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་དང་། རྩ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་། ཉིས་པ་འདུལ་བ་དང་། བརྗོད་པ་
 ཟབ་པའི་བྱིས་རིམ་བཞིན་གཞུག་ལྷེམ་སྒྲིགས་བཞི་སྟེ། དང་པོ་གཞུག་པ་ལ་ལྷེམ་
 པོར་དགོངས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་རྩྭ་དང་པས་སྒྲག་ནས་ཐོག་
 ཆེན་དུ་མི་འཇུག་པ་དག་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གཞུགས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲིག་པས།
 ཉན་པ་པོས་དོན་ལ་གྲུབ་པར་གོ་ནས་འཇུག་ལ། འཆད་པ་པོས་སྒྲུང་ཆོད་ལ་མི་

ལམ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་
 བློ་ནི། རང་པོ་ཉིད་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་པོ་ཉིད་མེད་ཅེས། མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་ལ་དགོངས་ནས་མེད་
 ཅེས་དང་། ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡོངས་བྱུང་ལ་དགོངས་ནས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་སྐྱེ་བོར་
 རྒྱུ་ཞིང་སྐྱེ་ཆེ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་པ་གཞན་ལས་དཔལ་(རྒྱ་ཅན)པ་ཞིག་
 གོ་སྟེན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ང་དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་པར་སྤང་མཇུག་
 དུ་བྱུང་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉན་པ་པོས་གཟུགས་སྐྱུར་མཉམ་པར་གོ་ཞིང་།
 འཆད་པ་པོས་ཆོགས་ཇོགས་པར་མཉམ། ཆོས་སྐྱེ་ཤོད་པར་མཉམ། འགྲོ་དོན་
 མཇུག་པ་མཉམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་སོ། །མཇུག་ལས། སངས་བྱུང་ཐམས་
 ཅད་ཆོགས་དང་ནི། ཆོས་སྐྱེ་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱད་པ། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་ཆེ་
 དང་། རིགས་དང་སྐྱེ་བོར་ཆད་ཀྱིས་མིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བརྒྱུར་བ་
 ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ཆོས་འདི་གོ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་དཔལ་པ་ཞིག་
 གོ་སྟེན་པའི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་གིན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་ཏེ།
 དཔེར་ན། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ལས། ས་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །
 རྒྱལ་པོ་གཙང་སྐྱེ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་སྐྱོར་བཅས་བཅོམ་པ་ན། །
 མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའང་འཁོར་བར་འདུ་བྱེད་
 པས་མེད་པ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ནི་ས་མའོ། །ཀྱན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་
 པའི་རྟེན་ནས་གཞིར་བྱུར་པས་རྒྱལ་པོར། །བཅ་ཟེ་འཇིགས་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་
 དང་། དགེ་སྦྱང་རྒྱལ་ཁྱིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྟེ་གཙང་
 སྐྱེ་ཅན་གཉིས་སོ། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཤེས་
 ཆོགས་བརྒྱད་ནི་ཡུལ་འཁོར་གྱི་སྐྱོར་དང་བཅས་པའོ། །དེ་དག་བཅོམ་པ་སྟེ་དག་
 པ་ན་འཆང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དགོངས་པ་ཡིད་ལ་བཞག་ཅམ་པ་
 རྒྱལ་པོ། །གཟུང་ལ་མི་ལྟོས་ལྷེས་དགོངས་ལྟོས་པར་བཤད། །དགོངས་པ་དང་
 ལྷེས་དགོངས་གཉིས་རྩ་པོ་གཅིག་ལ་བྱེ་བྲག་པ་དང་པའང་ཡོད་ཅིང་སྐབས་རེར་
 མཚུངས་པ་ཡོད་ལ། བྱེ་བྲག་དབྱེ་ན། ཐོག་བསྐྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཤད་སྐྱུར་ལས།
 དགོངས་པ་ནི་ཡིད་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅམ་(རྩྭ་ 5 བ) ཡིན་གྱི་པ་རྒྱུང་
 བ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ནི་པ་རྒྱུང་བ་
 ལ་ལྟོས་པོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེའང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མེད་འདྲ་ཟེར་
 ཀྱི་ཞལ་ནས། འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་ཆ་ལྟན་དུ་བཤད་པ་ནི་པ་རྒྱུང་
 གཟུང་པའམ་གཟུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་
 གྱིས་པ་ལ་སྐྱབས་པའི་ཆ་རྟོག་མཐའ་དག་མ་རྒྱུགས་པར་ད་དུང་དགོངས་གཞི་ལ་
 ལུས་པའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཞེས་སོ། །གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་བྱར་ཅུང་
 ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་ཡི་སྒྲིབ་བ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ནི་ལྷེས་དགོངས་ཞེས་བྱ་
 རྟེ། སྐྱབས་པ་ལྱང་སྐྱབས། པ་རྒྱུང་པོས་ཀྱང་གོ་ནས་ལྷགས་པས་ད་གཞོད་དོན་
 གཞན་རྒྱུགས་པར་གོ་བའི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་དུའང་མ་ཡུར་ཅམ་དུ་གནས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟོན་པ་བཞི་བཤད་པ་ནི། དེའང་རྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དེ་
 ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་སྒྲོ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། དེའང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་
 ཆེན་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱང་རྣམས་ནི་ཆོས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལ་གནས་པར་
 བཀྱེད། །བཞི་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ལ་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་མི་གནས་པ་དང་།
 དོན་ལ་གནས་ཀྱི་ཆོག་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་
 མི་གནས་པ་དང་། དེས་པའི་དོན་ལ་གནས་ཀྱི་དགྱི་བའི་དོན་ལ་མི་གནས་པ་རྟེ།
 ཆོས་རྣམས་བཞི་པོ་འདི་ནི་རྟོགས་པར་བཀྱེད་པ་ལགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་
 མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སྐྱབས་དང་། དེའི་དོན་ཤིན་དུ་བྱས་པ་སྒྲོ་གྱོས་མི་ཟད་

པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ནམ་གངས་བཞིར་གསུངས་ཡོད།

དང་པོ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མངོན་བྱེད་དོན་ལ་རྟོན། །ཐ་སྟོང་གྲུ་
ཆོག་ཡི་གེ་ལ་མི་རྟོན། །སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་བྱུགས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོན་པ་དང་། །བྱད་པར་འཁོར་གསུམ་རྣམ་(རྩྭ་6ན)པར་མི་རྟོན་
པའི་ལམ་དང་འབྲས་བྱར་བཅས་པ། མདོར་ན་ནམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
མངོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་བུན་མང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དོན་དེ། དེ་ལ་
རྟོན་པར་བྱ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་པའི་བརྟེན་དང་ཐ་སྟོང་བུན་མང་རིག་པའི་གནས་ལ་
སྐྱེས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་གི་བར་དུ་འང་གྲུ་ཆོག་དང་
ཡི་གེ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ནི་དོན་རྒྱུད་དུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྟོན་པར་མི་.....
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལྟ་སྟོང་ཆོས་ལ་རྟོན། །རིགས་རྩས་གྲགས་
འབྱོར་གང་བག་ལ་མི་རྟོན། །རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མངས་
པའི་ཆོས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་རྒྱལ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་སྟོང་དང་ལྟན་པ་.....
དང་། །བྱད་པར་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མའི་རྒྱལ་ལོགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་
གཞན་ལ་རྟོན་ནུས་པའི་གང་བག་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་མི་འགལ་བ་ལ་རྟོན་
པར་བྱ་ཡི། །རྒྱལ་པོ་སྐྱེས་རིགས་ཀྱིས་ཆེ་བ་དང་། །གདུང་རྒྱུད་བཟང་པོ་
སྐྱེས་རྩས་ཀྱིས་ཆེ་བ་དང་། །སྤྱི་བ་སྤྱུལ་སྤྱུ་དང་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་
སྐྱེས་སྟན་གྲགས་ཆེ་བ་དང་། །འཁོར་སྒྲོབ་ཟང་ཟིང་སྤྱེ་རིས་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཆེན་
པོ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ལྟ་སྟོང་པ་སྤྱིར་ཆོས་དང་འགལ་ཞིང་བྱད་པར་ཐོག་པ་...
ཆེན་པོའི་རྒྱལ་དང་མི་མཐུན་ན་གང་བག་ལྟར་སྤང་མངོས་པ་ཅམ་ལ་རྟོན་པར་.....
མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་བྲལ་བདག་མེད་སྤྱིང་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྟོན། །མཆན་
རྟོག་འཇིག་མོའི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་

དམ་པར་སྒྲིལ་གཤམ་ལ་སྒྲིལ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བར་གཤིས་་་
པ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། བདེ་གཤམ་སྒྲིལ་པ་འོད་
གསལ་བའི་གནས་ལུགས་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྒྲིལ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་་་་་་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་བྱ་ཡི། རྒྱ་རྒྱུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་
དང་ཐུང་པོ་ལ་སྒྲིལ་པ་མཚན་མར་རྟོག་པ་དང་། འདྲ་པའི་ཡོན་ཏན་ལུ་
བདེ་(རྒྱ་6བ)བ་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲིལ་གཞན་དབང་གྱུར་པ་ལ་སྒྲིལ་པ་ནི་རྣམ་
པར་གཤིས་པ་སྒྲིལ་པ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ངེས་པའི་རྟོན་ལ་རྟོན། །གནས་སྐབས་དང་
བའི་རྟོན་ལ་རྟོན་མི་བྱ། །ཆོས་གང་ཞིག་ཚུར་མཐོང་རྟོག་གི་པ་དང་ཉན་ཐོས་
དང་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིལ་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཤིང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
རྟོན་དབང་པོ་རབ་གྱི་སྒྲིལ་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་གནས་རྣམས་ནི་ངེས་་་་
བའི་རྟོན་ཏེ་དེ་ལ་རྟོན་པར་བྱ་ཡི། འཁོར་བ་ལ་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་བ་དང་། ཐེག་པ་ས་
སར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་ཡོད་དང་བདགས་ཡོད་དང་སེམས་ཅམ་
དང་ཅིའང་མེད་པའི་སྒྲིལ་པ་ཅམ་དུ་སྒྲིལ་པ་ལ་སྒྲིལ་པ་གནས་སྐབས་དང་བའི་
རྟོན་དུ་བཟླ་བ་རྣམས་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། །

བཞི་པ་རིགས་པ་བཞི་བཤད་པ་ནི། འཛིག་རྟོན་སྒྲིལ་བྱུང་དབང་ཡུལ་
རྣམ་གཤིས་སྒྲིལ་། །རང་ཡུལ་ལས་བྱེད་རྟོན་གཞན་མི་བྱེད་དང་། །མཛན་སུམ་
རྒྱུ་དཔག་ལུང་གི་ཆད་མ་ཉིད། །ཆོས་ཀྱན་རང་དང་སྒྲིལ་མཚན་གདོད་ནས་
བྱུང་། །རིམ་བཞིན་སྒྲིལ་དང་བྱུང་བ་བྱེད་པ་དང་། །འཐད་སྒྲིལ་ཆོས་ཉིད་རིགས་
པ་ཞེས་སུ་བྲགས་། །དེ་ལ་འཛིག་རྟོན་བྲགས་ཤིང་ཀྱན་རྒྱུ་ཅམ་དུ་ཆད་མས་
བྱུང་པ་དབྱེད་ན་འཐད་ཅིང་འོས་པ་ནི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བཞི། དང་
པོ་ནི། སྒྲིལ་ནས་བྱུང་བ་སྟེ། ས་པོན་ལ་སྒྲིལ་ནས་སུ་བྱུང་བར་རིགས་པ་
དང་། མ་རིག་པ་ལ་སྒྲིལ་ནས་འདྲ་བཤད་སྒྲིལ་འབྲེལ་འབྱུང་བར་རིགས་པ་